

ГРАЂАНСКО ОБРАЗОВАЊЕ ЈЕ ЛЕПТИР КОЈИ МОРА ДА ИЗАЂЕ ИЗ СВОЈЕ ЧАУРЕ

Кад бих рекао да не знам зашто ме је неко номиновао за ово признање глумио бих Сократа који није знао зашто се у делфском пророчишту појавило његово име као одговор на питање ко је најмудрији од свих Грка. Немам, заиста, такве амбиције у овом случају, и за разлику од тога сматрам да као наставник од Сократа понајвише треба да научим да стално преиспитујем и поправљам себе. Ако сте можда пожељели да ме видите и питате се зашто се нисам обратио преко видеа, одговорио бих вам да видео демонстрира моју машту, а есеј је, међутим, формат који изискује активирање ваше маште. Мени као наставнику је, ипак, важније ово друго. Они који ме познају, знају да не бјежим од јавног наступа. Они који ме не познају могу да мисле другачије, јер и таква мишљења су нам потребна.

Ево, напokon, размишљам о томе, зашто би уопште мене неко предложио за овај избор, и дијелим управо са вама покушаје да одговорим на то питање. Али прво да пробам да елиминишем неке могућности. Мислим да то није зато што сам одмах на почетку свог рада прошао процес сертификације, нити то што сам похађао бројне семинаре и конференције о грађанском образовању, а на неким и држао радионице и излагао своје радове, објављивао у научним часописима итд. Учествовао сам, истина, више пута са својим ученицима на финалној, односно републичкој смотри „Пројекта грађанин“, те љетном кампу у Брчком, али ни то не видим као неки особит разлог. Сумњам још више да је то због тога што на својим часовима некад угостим представнике градске изборне комисије или посланике из Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ.

Можда је некеме необично што наставу грађанског образовања почињем тако што ученицима са којима се упознајем пустим пјесму групе Партибрејкерс „Хипнотисана гомила“ чији рефрен каже „Да ли вјерујеш мени, или мислиш својом главом.“ А онда им

тражим да заједно тумачимо ту пјесму, да бисмо на крају закључили да настава грађанског образовања тражи активне учеснике, ученике у улози партнера, сарадника, који мисле својом главом и преузимају дио одговорности за квалитет наставе. Тиме им истовремено илустујем начин како бих волио да се они представљају у току наставе, афирмишићу тако вриједност креативности. Кажем им, поврх свега, да не вјерују ни мени, већ да мисле својом главом, и још на то додам да је за мене највећи успјех када се ученик не слаже са мном, уколико аргументовано заступа свој став. Јер прихватам да је много важније научити некога како да мисли него шта да мисли.

Можда је опет неким чудно што сам ученицима који воле физику преко Омовог закона објашњавао однос грађана и власти. Струја и отпор су обрнуто пропорционални. Што је већа струја, мањи је отпор, што је већи отпор мања је струја. Што је власт јача, слабији је отпор грађана, што је отпор грађана већи, мања је моћ власти.

Можда зато што ученицима испричам како је моја мајка својевремено избацила кроз прозор играчку нинџа-корњаче зато што брат и ја нисмо могли да постигнемо компромис око права на посједовање једне играчке. Јер посебно вреднујем примјере и анегдоте из реалног живота са којим настојим да повежем наставу.

Постоји, такође, могућност да је то због тога што сам са својим ученицима, кроз „Пројекат грађанин“ успио да у Одлуци градоначелника стоји „на иницијативу ученика“. Мања је могућност, с друга стране, да неко прати све иницијативе које покрећем и препознаје у њима и педагошко значење у смисли модела кога, у грађанском образовању, ваља практично, а не само теоријски, понудити младим људима.

И да закључим на крају, ја, ипак, мислим да је то најприје зато што редовно трчим крос са својим ученицима (док сам још у кондицији), и што годинама уназад заједно са њима добровољно дајем крв. Они који не знају да је и то настава грађанског образовања, овим приликом им откривам тајну. Грађанско образовање је лептир који мора да изађе из своје чауре.

(преузето са сајта [Мрежа грађанског образовања](#) 18.03.2018. године)